

language in western Ukraine are analyzed. The status and functional loading of dialectal elements in the structure of A. Tchaikovsky literary text is determined. It is established, that the use by the author most of Upper-Dniester dialectal units in works is not associated with stylistic guidelines. In the conditions of instability and lack of normalization and codification of literary language writer was focusing on language with local dialects, spontaneously, unconsciously introduced Upper-Dniester dialectal elements in literary texts without predetermined stylistic goal. Dialects perform in A. Tchaikovsky works of communicative function, are the organic component of contemporary Western literary language. As dialectal such linguistic units are classified only in terms of standards of modern Ukrainian language. As stylistically neutral language forms writer uses Upper-Dniester dialects in speech and in language of author fiction, introduces them to the story of the life of contemporary Galician village and a historical novel about the Cossacks.

Use of dialect in artistic speech of A. Tchaikovsky only in some cases is directed on reaching stylistic effect. Some of dialect features (simplified and reduplicated forms of pronoun, forms of future tense created from auxiliary and verb used in the past tense, phonetically and morphologically edited remains of perfect in verb's past tense) writer purposefully uses only in the language of the characters to create local flavor, linguistic description of characters in stories, their ethnographic and social identity.

Key words: *Upper-Dniester dialect, dialecticism, literary language, art language, language norms.*

Отримано: 19.01.2015 р.

УДК 811.161.2'373.7

Судук І.І.

СЕМАНТИКА СТІЙКИХ БІБЛІЙНИХ ПОРІВНЯНЬ

На сучасному етапі розвитку мовознавчої науки вивчення мовної картини світу є особливо актуальним, оскільки дозволяє розкрити, як у тій чи іншій мові відображені особливості життя народу, його ментальність тощо. Дослідження мовної картини світу Біблії є необхідним для глибокого розуміння сакральних текстів, забезпечення адекватного перекладу їх на різні мови.

Біблія як витвір книжності характеризується наявністю багатьох засобів створення образності, одним з яких є порівняння. Вони є невід'ємним атрибутом біблійних текстів. Вчені-мовознавці неодноразово зверталися до вивчення мови Біблії, але здебільшого їхня увага була зосереджена на дослідженні біблійної фразеології та семантики лексем-символів (Г. Бурдіна, Л. Грановська, М. Демський, О. Сафронова, Л. Шевченко, Е. Сікорська), особливостей синтаксичної організації тексту перекладів Святого Письма (А. Галас, Т. Мороз, С. Харченко, С. Шабат), їх стилістичних особливостей (О. Горбач, М. Лесюк). Компаративні конструкції у цих та інших працях згадані тільки принагідно. Проте, зазначимо, що біблійні порівняння відзначаються різноманітністю структури, семантики і функцій. Серед них виділяється група повторюваних порівнянь, які репрезентують ключові поняття картини світу народів-творців Біблії, мають значне стилістичне навантаження.

Мета статті – вивчення семантики виділеної групи біблійних порівняльних конструкцій, їх стилістичного навантаження та ступеня репрезентації ними елементів картини світу давніх народів.

Відзначимо, що дотримуємося погляду на порівняння як на чотирикомпонентну структуру, яка складається із суб'єкта порівняння (того, що порівнюється), об'єкта порівняння (того, з чим порівнюється суб'єкт), основи порівняння (ознаки, за якою зіставляються суб'єкт і об'єкт) та показника порівняння (засобу вираження порівняльної семантики).

Відтворюваність повторюваних порівнянь у різних книгах Біблії, незмінність об'єктної частини і варіативність суб'єкта при ній [9, 51; 1, 44] – ці ознаки дали змогу кваліфікувати їх як стійкі порівняння.

Найпоширенішим стійким порівнянням у Святому Письмі є вираження незліченної кількості народу Ізраїля за допомогою ряду синонімічних об'єктів *зорі, пісок, порох*. У П'ятикнижжі Мойсея це порівняння – обіцянка Бога обраному народові, що експлікується формою основи порівняння (майбутній час дієслова). Надалі старозаповітні, а також новозаповітні автори, вживаючи це порівняння, таким чином підтверджують виконання Богом своєї обіцянки, що також експліковано формою основи порівняння (дієслово в минулому часі). Повторюваність цього порівняння у значній кількості біблійних книг ілюструє думку російського дослідника Свято-

го Письма Олександра Меня: “Весь розмаїтий конгломерат біблійної поезії і прози пронизують тонкі, але винятково міцні нитки, які перетворюють збірник книг на одну цілісну Книгу. Роль цих ниток, цього не відразу вловлюваного каркасу відіграють наскрізні теми й образи, котрі час від часу наполегливо повторюються в найрізноманітнішому контексті” [8, 23]. Отже, порівняння є також тим каркасом, який пов’язує біблійні книги в єдине ціле. Наведемо приклади: ... *за те, що ти вчинив це і не пощадив сина твого, твого єдиного, я поблагословлю тебе вельми й дуже розмножу твоє потомство, як зорі небесні і як пісок, що на березі моря* [X : Буття 22:16-17]; *Зроблю твоє потомство, як земний порох* [X: Буття 13:16] (обіцянка Бога обраному народові); *Господь, Бог ваш намножив вас так, що ви оце нині численні, як зорі небесні* [X: Второзаконня 1:10] (підтвердження здійснення обіцянки); *Тож від одного та ще й омертвілого* [натяк на те, що Авраам, родоначальник ізраїльського народу, коли в нього народився син, був уже в похилому віці і нездатний до зачаття. – І. С.] *народилося так багато, як зір на небі, як піску край моря, без числа* [X: Євреї 11:2]. Вживання цього порівняння у новозаповітному Посланні до Євреїв репрезентує зв’язок між Старим і Новим Заповітом, заперечує відкидання старозаповітних істин, бо старозаповітний Бог Ізраїля виконував свої обіцянки щодо розмноження народу Ізраїля, що підкреслюється посиленням семи незліченної кількості контактним повторенням двох слів із цією семєю: *зорі, пісок* – і уточненням її прямою номінацією: *без числа*.

Сему незліченної кількості також містить лексема *сарана*, яка має негативну конотацію порівняно із лексемами *зорі, пісок, порох*. Напади сарани на поля давніх народів призводили до голоду, а тому *сарана* є об’єктом порівнянь із суб’єктом *вороже військо, вороги*: *Мідіяни ж, амалекитяни та сини сходу розташувалися долі, мов сарана, стільки їх було ...* [X: Судді 7:12]; *Їх [ворогів. – І. С.] більш, ніж сарани, і ліку їм немає* [X: Єремія 46:23].

І в Старому і в Новому Заповіті відчуття сильного болю, страху, збентеження порівнюється з відчуттями жінки, яка народжує. Це свідчить про те, що спостереження за породіллями викликало найсильніші переживання, а також є підтвердженням обіцянки, даної Богом Єві, яка за свій гріх в муках народжуватиме дітей [X: Буття 16:3]. Крім того, це стійке порівняння є особливо частотним: *Обгорнув їх страх, немов біль породіллю ...* [O: Псалом 47:7]; *Затремтіли серця в них і руки, мов породіллю, схопили їх болі* [X: Сирах 48:19]; *Вони злякались і болі та судороги їх ухопили, їх корчить, немов породілля* [X: Ісаїя 48:8]; *О ти, що живеш на Лівані, що гніздишся на кедрах! Як ти стогнатимеш, коли вхоплять тебе муки, болі неначе в породіллі* [X: Єремія 22:23]; *Довідався про них цар вавилонський, охлялі в нього руки, смуток його обняв, муки – як породіллю* [X: Єремія 50:43]; *Болі, немов породіллі, надійдуть на нього* [O: Осія 13:13]; *Звивайсь від болю, кричи, дочко Сіону, неначе породілля, бо тепер мусиш вийти з міст і мусиш перебувати в чистім полі* [X: Міхей 4:9-10]. Зауважимо, що у різних книгах Святого Письма це порівняння вживається з різною метою. У поетичних книгах – для констатації факту, образної передачі стану суб’єкта: болю, страху тощо. У книгах пророків – Ісаї, Єремії, Осії, Міхея – автори вживають його, щоб застерегти народ Ізраїля, вказати на долю, яка його чекає. У Новому Заповіті ця компаративна конструкція вживається тільки раз у Першому посланні апостола Павла до солунян з іншою основою порівняння: “раптовість, несподіваність болю у породіллі”: *Саме як говоритимуть: “Мир і безпечність”, – тоді зненацька злетить на них погибель, як біль на вагітну лонном, – і не уникнуть* [X: I Сол. 5:3]. Отже, відзначимо здатність стійких порівнянь описувати різні ситуації, розвивати своє значення, що є однією з причин частотності їх використання як у Біблії, так і в повсякденному мовленні.

Прикметними для текстів Біблії є образи заблуканої вівці або овець без пастуха, які є об’єктами порівняння при суб’єкті “народ Ізраїля”, а також образ покірної вівці, з якою порівнюється Ісус Христос. Сам Господь і Син Його Христос порівнюються з пастирем (пастухом). Саме ці порівняння особливо яскраво експлікують концептуальну картину світу [7, 37]. Як твердить С. Деравчук, такі порівняльні конструкції є невід’ємним атрибутом біблійної мови, вони створюють асоціативні поля, через які виявляється специфіка концептуальної картини світу Біблії [4, 18]. С. Барменкова з цього приводу зауважує, що компаративні тропи не лише фіксують елементи картини світу, а й демонструють її формування, тобто вони є динамічними моделями [2, 1]. Таке формування картини світу виявляється у досліджуваному виді компаративних тропів – порівняннях, зокрема у стійких біблійних порівняннях із об’єктом “вівця (вівці)”.

Як відомо із текстів Біблії, основним заняттям ізраїльтян було дрібне скотарство, зокрема розведення овець. За словами автора “Біблійної енциклопедії” архимандрита Никифора, пастирське заняття вважалося престижним, а тому пастухів у давньому суспільстві поважали. Яків та його сини, Мойсей, Давид, були пастухами. Стада часто розбігалися на значну відстань від пасовиськ, проте на час ночі треба було збирати їх в загони для захисту від різних небезпек, чим і займався пастух [3, 552]. Названі обставини, очевидно, і зумовили появу стійкого порівняння на-

роду Ізраїля у період його духовних вагань, відступу від єдиного Бога із заблуканою вівцею, а згодом Господа, поводяря і захисника народу Ізраїля, із пастирем. Покірність, яку виявляли вівці перед заколенням або обстриганням вовни, стала основою порівняння смиренного перед своїми ворогами Христа із вівцею. Це порівняння підкреслює цінність Христової жертви, призначене викликати у вірян почуття любові до Ісуса і бути прикладом смиренності перед Божою волею: *Його мордовано, та він упокорявся і не розтуляв своїх уст, немов ягня, що на заріз ведуть його, немов німа вівця перед обстригачами, не відкривав він уст* [X: Ісаїя 53:7]; *Його вели на заріз, мов овечку, мов те ягнятко перед тим, хто стриже його, безголосне; так він не відкриває рота свого* [X: Діяння 8:32].

Динаміку значення компонентів порівняння від народу Ізраїля, розпорошеного між народами, що блукає, мов вівці без пастуха, втративши віру в єдиного Бога, або веденого пастирем-Богом у Старому Заповіті, до більш абстрактного “будь-яка людина, яка втратила духовні орієнтири” в новозаповітних текстах, що репрезентує розвиток абстрактного мислення порівняно з конкретними образами Старого Заповіту, простежуємо у порівняннях: *Я бачив усього Ізраїля, розсипаного по горах, немов овець, що пастуха не мають!* [X: II Хроніка 18:16]; *Ти вів народ свій, як отару, рукою Мойсея та Арона* [X: Псалом 77:21]; *О Пастирю Ізраїля, прихили вухо! Ти, що ведеш Йосифа, як отару ...* [X: Псалом 80:2]; *І вивів свій нарід, як овець, і вів їх, як отару пустинною* [X: Псалом 78:52]; *Блукаю, як вівця, що заблудила; шукай слугу твого, бо я велін твоїх не забуваю* [X: Псалом 119:76]; *Усі, як вівці, ми блукали; кожен ходив своєю дорогою* [X: Ісаїя 53:6]; *Вівці заблукані був народ мій, їхні пастирі збивали їх з дороги, присилувавши їх блукати горами; з гори на пагірок вони блукали, забувши про свою кошару* [X: Єремія 50:6]; *Вівця заблукана – Ізраїль, за нею гнались леви* [X: Єремія 50:71]; *Бо терафи пусте говорили, а віщуни бачили неправду, і сновиддя пусті оповідають та марно потішають; тому вони й блукали немов вівці: вони засмучені, бо пастуха немає* [X: Захарія 10:2]; *А як бачив він людей, змилосерджувався над ними, бо були вони змучені та розпорошені, “як ті вівці, що не мають пастуха”* [O: Матвій 9:36]; *Ісус побачив силу народу – і змилосердився над ними, бо були вони немов вівці, що пастуха не мають* [X: Марко 6:34]; *... ви блукали, немов вівці, а тепер повернулися до пастиря і наставника душ ваших* [X: I Петро 2:25]. Отже, чітко простежується у євангельських текстах “вівця, що заблукала, слугує образом людини, що відступила від віри: вона залишила отару і відступила від Бога” [3, 523].

Порівняння *берегти, як зіницю ока* дослідники відносять до крилатих висловів української мови, що походять із Біблії [5, 110; 10, 140]. Хоча у Святому Письмі воно трапляється значно рідше, ніж розглянуті вище стійкі порівняння. Цікавим, на наш погляд, було б дослідження, яке б виявило, чому саме це стійке порівняння активно засвоєне українською мовою. Його вживання зафіксоване тільки в Старому Заповіті, в основному у поетичних книгах Біблії, а також у П'ятикнижжі Мойсея. Наявність його у Книзі Псалмів дозволяє припустити, що саме через цю книгу воно прийшло у нашу мову, адже її найчастіше поряд із Євангеліями використовують у церковній службі, крім того за Псалтирем у давнину вчилися читати. Подано приклади його вживання у біблійних книгах: *Господь знайшов його [народ Ізраїля. – I. С.] в краю пустиннім, у дикій пустелі, що її виття звірів наповнює, і заходивсь його пестити, за ним ходити, та “берегти, мов зіницю ока”* [X: Второзаконня 32:10]; *Хорони мене, як зіницю ока, сховай мене в тіні крил своїх, від грішників, які на мене насідають* [X: Псалом 17:8]; *Милостиня мужа – як печать при ньому, і добродійство людини береже він, мов зіницю ока* [X: Сирах 17:22]; *Додержуй мої заповіді, – і будеш жити, – і мою науку, як твоїх очей зіницю* [X: Приповісті 7:2]. З тим самим, що й у Біблії, значенням та основою порівняння ця стійка компаративна конструкція функціонує й в українській мові, як у народній, так і літературній: “*як зіницю ока з[і] сл[овами]*” “берегти”, “охороняти”, “оберігати” “ховати” і т. ін. – Дуже пильно” [12, 335]; у “Словнику стійких народних порівнянь”: “*береже, як зіницю ока* – дбайливо, пильно оберігає” [14, 60].

Також однією з найбільш уживаних у Біблії є стійка компаративна конструкція *як один (чоловік, муж)*. У біблійних текстах воно вживається з двома значеннями: 1. “одноставно, дружно”; 2. “без винятку”, причому експлікація другого значення значно частотніша: *І прихилив він собі серце всіх людей Юди, всіх, як одного чоловіка* [X: II Самуїл 19:15]; *... бо очистилися священники та левити, як один – усі вони чисті* [O: Ездра 6:20]; *От і зібрались мужі Ізраїля проти міста, як один муж, одноставно* [X: Судді 20:11].

Найбільш динамічною у біблійних текстах є стійка компаративна конструкція *білий, як сніг*: у різних книгах Святого Письма вона характеризує різні суб'єкти, причому вибір суб'єкта порівняння значною мірою зумовлений змістом тієї чи іншої книги. Так, в історичних книгах і у П'ятикнижжі Мойсея вона характеризує колір шкіри, ураженої проказою (ця найстрашніша у давні часи хвороба була Божою карою для тих, хто не послухав Господа чи згрішив) [3, 582].

Її описують насамперед ті книги, де йдеться про історію й побут ізраїльського народу: *І ось рука побіліла від прокази, як сніг* [X: Вихід 4:6]; *І вийшов той від нього білий, як сніг, від прокази* [X: II Царі 5:27]; *Скоро ж хмара відступила від намету зборів, Марія зробилась білою, мов сніг, від прокази* [X: Числа 12:10]. У книгах пророків порівняння *білий, як сніг* характеризує духовну чистоту, очищення від гріхів: *Ходіть же й розсудимось, – говорить Господь. Коли б ваші гріхи були як багрянця, вони стануть білими, як сніг* [X: Ісаїя 1:18]. У видіннях пророків, Євангеліях та Одкровенні Йоана Богослова, ця конструкція передає враження авторів від побачених ними чудес (ангелів, Преображення Ісуса тощо), їхнє намагання описати ці явища, за допомогою зрозумілих давньому читачеві образів. Тут білий колір також є символом духовної чистоти, радості від воскресіння Ісуса, божественності: *Одіж на ньому, немов сніг, була біла* [X: Даниїл 7:9]; *... ангел бо Господній зійшов із неба, приступив, відкотив камінь і сів на ньому. Вигляд його був, неначе блискавиця, й одежа, як сніг, біла* [X: Матвій 28:2-3]; *... сталася одежа Його осяйна, дуже біла, як сніг ...* [O: Марко 9:3]; *Голова ж його і волосся білі, як вовна біла, як сніг* [X: Одкровення 1:14]. Отже, у цьому порівнянні також спостерігаємо розвиток семантики основи порівняння від конкретної: колір шкіри, ураженої проказою, одягу божественних істот – до абстрактної: колір гріха.

Наскрізьним у книгах Старого Заповіту є порівняння *танути, як віск*, яке в усіх випадках вживається для передавання сили і величі Божої, наслідків Божого гніву: *Навіть як гори задрижать до основ з водами, скелі, неначе віск, перед обличчям твоїм розтануть ...* [X: Юдита 16:15]; *Неначе віск, зробилось моє серце, розтануло в мене в нутрі* [X: Псалом 22:15]; *... як віск від вогню тоне, так гинуть грішники від обличчя Божого* [X: Псалом 68:3]; *Гори під ним розтануть, розсядуться долини, неначе від вогню віск, немов вода, що вилита на хвилі* [X: Міхей 1:4]; *Гори, як віск, тануть перед Господом* [X: Псалом 97:5].

Отже, проаналізувавши мовний матеріал, – стійкі порівняння у біблійних текстах, насамперед відзначимо їхню стилістичну роль – забезпечувати зв'язок між різними книгами Біблії та між Старим і Новим Заповітом, поєднувати їх в одну цілісну Книгу. Підкреслимо, що найважливіші елементи картини світу давніх народів – творців Біблії – відображені в семантиці основ і об'єктів стійких порівнянь, яка, проте, не є статичною і змінюється від конкретної переважно у Старому Заповіті до абстрактної – у Новому Заповіті, засвідчивши розвиток абстрактного мислення, а також зміщення пріоритетів від тілесних до духовних.

Основами й об'єктами стійких біблійних порівнянь є відчуття людини, найважливіші для людини органи тіла, людська поведінка, спосіб життя давніх народів, конкретні речі і явища природи. Всі ці поняття є визначальними і для загальнолюдської картини світу. Порівняймо конструкцію, яка не належить до стійких: *Коли з рук єреїв він брав частки жертв, стоявши сам при віттаря вогнищі, оточений навколо вінком братів, начебто паростками кедрів ливанських, начебто ствобурами фінікових пальм* [X: Сирах 50:12]. Ливанські кедри і фінікові пальми є реаліями в основному тієї місцевості, де мешкали давні ізраїльтяни. Не кожен може собі уявити, як виглядають названі дерева, проте всі або більшість людей бачили зорі, пісок, порох, сніг, віск тощо. Це забезпечує доступність ключових біблійних образів, наближення текстів Святого Письма до реципієнта. Тому перекладачам Біблії слід особливо дбати про те, щоб передавати ці конструкції якомога ближче до оригіналу. Крім того, цікавим, на наш погляд, було б дослідження засвоєння різними мовами світу цих стійких порівняльних конструкцій, їх впливу на формування національних мов.

Примітки

1. Літера X означає “Святе Письмо у перекладі І. Хоменка. – Рим, 1991”, O – “Біблія у перекладі проф. І. Огієнка. – Київ, 2004”. Перша цифра після назви біблійної книги означає главу, друга – рядок цієї книги.

Список використаних джерел

1. Алефіренко М. Ф. До питання про структуру компаративних фразеологізмів української мови / Микола Алефіренко // Питання словотвору і граматичної структури української мови. – Дніпропетровськ, 1976. – С. 43–52.
2. Барменкова О. П. Компаративна модель світу в російській мові та її реалізація у творах І. Бабеля: автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. філ. наук: спец. 10.02.02 “Російська мова” / О. П. Барменкова. – Київ, 2003. – 20 с.
3. Библиейская энциклопедия [сост. архимандрит Никифор]. – М.: Терра, 1990. – 902 с.
4. Деравчук С. Функціонально-семантичний статус епітетів у конфесійному стилі / С. Деравчук // Дивослово. – 2003. – №1. – С. 17–19.
5. Коваль А. П. Спочатку було Слово: Крилаті вислови біблійного походження в українській мові / Алла Коваль. – К.: Либідь, 2001. – 312 с.

6. Лебедева Л. А. Постоянные сравнения в ряду образований со сравнительными союзами / Л. А. Лебедева // Единицы различных уровней в языке и речи. – Ч. 3 – Краснодар, 1976. – С. 28–34.
7. Лисиченко Л. А. Структура мовної картини світу / Л. А. Лисиченко // Мовознавство. – 2004. – № 5-6. – С. 36–41.
8. Мень А. Мир Библии / Александр Мень. – М.: Книжная палата, 1990. – 144 с.
9. Огольцев В. М. Устойчивые сравнения в системе русской фразеологии / Владимир Огольцев. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1978. – 160 с.
10. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; за ред. М. Я. Плющ. – 3-тє вид., стер. – К.: Вища школа, 2001. – 430 с.
11. Соколовская Ж. П. Проблемы системного описания лексической семантики / Ж. П. Соколовская. – К.: Наукова думка, 1990. – 184 с.
12. Фразеологічний словник української мови / [уклад. В. М. Білоноженко та ін]. – К.: Наукова думка, 1999. – 984 с.
13. Шевченко Л. Л. Біблія і становлення української літературної мови / Л. Л. Шевченко // Мовознавство. – 2004. – №5-6. – С. 56–61.
14. Юрченко О. С. Словник стійких народних порівнянь / О. С. Юрченко, А. О. Івченко. – Харків: Основа, 1993. – 176 с.

Анотація. У статті розглянуто семантику стійких біблійних порівнянь, проаналізовано їхнє стилістичне навантаження, показано, які елементи картини світу давніх народів є релевантними для творців Святого Письма і відповідають меті забезпечити доступність змісту сакральних текстів для широкого кола реципієнтів, констатовано розвиток семантики окремих стійких порівнянь залежно від їх вживання у різних книгах Біблії.

Ключові слова: стійкі порівняння, суб'єкт, об'єкт, основа порівняння, семантика, картина світу, Біблія, біблійний текст.

Summary. Study of linguistic worldview is especially important at the present stage of linguistics development because it allows to discover how a language reflects features of the people's life, their spirit, etc. Investigation of the Bible linguistic worldview is essential for deeper understanding of sacred texts and ensuring of their adequate translation into different languages.

The Bible as a bookish work is characterized by presence of many means for creating imagery and comparison is one them. They are an inherent part of the Biblical texts. Many have linguists repeatedly addressed to studying the Bible's language but most of their attention was focused on the study of the Biblical phraseology and semantics of lexeme symbols (H. Burdina, L. Hranovska, M. Demskyi O. Safronova, L. Shevchenko, E. Sikorska), syntactic features of the Holy Scripture text translations (A. Halas, T. Moroz, S. Kharchenko, S. Shabat), and their stylistic features (A. Horbach, M. Lesiuk). Comparative constructions in these and other works are mentioned only inter alios. However, we note that the Biblical comparisons can be characterized by the diversity of structure, semantics, and functions. A group of repeated comparisons, which represent key concepts of worldview of the peoples who were creators of the Bible and carry significant stylistic load, is distinguished among them.

The article deals with the semantics of Biblical stable comparisons, analyzes their stylistic load, shows which elements of the ancient peoples' worldview are relevant for the creators of the Holy Scripture and conform to the purpose of ensuring the availability of the sacred texts content for a wide range of recipients, and states development of semantics of individual stable comparisons depending on their use in different books of the Bible.

Key words: stable comparisons, subject, object, basis of comparison, semantics, worldview, Bible, Biblical text.

Отримано: 21.02.2015 р.